

A magyar adórendszer nemzetközi összehasonlításban, különös tekintettel a gazdasági válságra adott válaszra

© **BOZSIK Sándor**

Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar

pzbozsi@uni-miskolc.hu

A globális pénzügyi és gazdasági válság kitörése felnagyította Magyarország korábban is létező gazdasági problémáit. A gyorsan megszülető IMF hitel feltételeként Magyarország megszorító intézkedéseket vezetett be 2009-ben, melyek az adórendszert is érintették. 2010-től azonban az új kormány a deficitcsökkentés teljesen új adópolitikai módozatait alkalmazta, gyakran az IMF ajánlásaival ellentétesen. A cikk az Európai Unió adópolitikai javaslatainak fényében összefoglalja a Bajnai- és az Orbán-kormány adóztatási filozófiájának különbségeit, valamint az IMF-el folytatott viták adózás érintő pontjait.

Az Európai Unió adópolitikáját érintő ajánlásai

2012 novemberében az Európai Bizottság az éves növekedési jelentésében (későbbiekben: AVG (Annual Growth Survey)) megfogalmazott hét adópolitikai prioritást, melyek az alábbiak (Garnier et al., 2013):

1. Csökkenteni kell a foglalkoztatást terhelő adókat azokban az országokban, ahol különösen magasak és korlátozzák a munkahelyteremtést.
2. Inkább az adóalap kiszélesítésével kell növelni az adóbevételeket, mint új adók bevezetésével vagy az adókulcsok növelésével.
3. Csökkenteni kell a társasági adóban a hitelfelvétel előnyét a saját tőkével való finanszírozással szemben
4. Meg kell változtatni az ingatlanadóztatást, hogy megelőzzük a lakásszektor finanszírozási kockázatának megnövekedését.
5. Olyan adórendszert kell bevezetni, ami növeli a magánszektor beruházásait és enyhíti a válság hatásait.
6. Adóztatni kell a környezet- és egészségvédelmi szempontból káros gazdasági tevékenységet.
7. Küzdeni kell az adócsalás ellen.

Az alábbiakban az Orbán- és a Bajnai kormányok adópolitikai intézkedéseit hasonlítottam össze az EU ajánlásaival és megvizsgáltam, hogy az adóbevételekben milyen változások történtek a válság hatására Magyarországon.

A Bajnai- és az Orbán-kormány adópolitikai intézkedéseinek összehasonlítása az EU adópolitikai ajánlásainak fényében Foglalkoztatást terhelő adók csökkentése

Mind a Bajnai, mind az Orbán kormány kiemelt feladatként kezelte a foglalkoztatást terhelő adók csökkentését (MNB, 2010). A 2008-as évben ugyanis a foglalkoztatást terhelő adók Belgium után Magyarországon voltak az átlagjövedelem esetében a legmagasabbak az Unió országai között, míg ezzel összefüggésben az aktivitási ráta Málta után Magyarországon volt a legalacsonyabb (Hadas & Láng, 2010).

A 2009-2014-es időszakban a személyi jövedelemadó fokozatosan egykulcsossá vált egy korábban a valóságban 6 kulcsot alkalmazó rendszer után. 2008-ban ugyanis volt egy 0%-os kulcs az adójóváírás intézménye miatt, volt egy 37%-os kulcs az adójóváírás kivezetése miatt, utána volt egy 17%-os alsó kulcs, egy 36%-os felső kulcs, és végül egy 40%-os kulcs a 4%-os szolidaritási adó miatt. Tetejében a 17 és 35%-os kulcs közötti határ az átlagjövedelem alatt volt (1,7 millió forint).

Az egykulcsos adó kialakítása több lépcsőben ment végbe. Egyrészt fokozatosan emelték a sávhatárt – 2009-ben 1,9 millió forintra, 2010-ben 5 millió forintra. 2011-től az adó egykulcsossá vált formailag, de a szuperbruttósítás intézménye miatt a munkabérek adója nem 16%, hanem 20,3% volt. 2012-ben újra kétkulcsos lett a rendszer, mert a szuperbruttót csak 2,4 millió forint alatt törölték el, de 2013-tól már ténylegesen csak egy kulcsot használ a személyi jövedelemadó rendszer.

A határadókulcs is folyamatosan csökkent. 2008-as 40%, 2010-ben 40,2%-ra nőtt a szuperbruttósítás miatt, bár formailag csökkent 32%-ra, 2011-től 20,3% lett, míg 2013-tól 16% (1995/CXVII. törvény).

A személyi jövedelemadó kulcsában bekövetkező változással szemben a munkát terhelő elvonások növekedése is megfigyelhető volt. Egyrészt 2012-ben megszűnt az adójóváírás, ami a 2,7 millió forintos éves jövedelem alatt az adóteher növelésével járt (feltéve, ha nem tudta igénybe venni az adófizető a családi kedvezményt). Ez pontosan abban a szegmensben növelte az adóterhet, amely legális foglalkoztatás szempontjából a leginkább kritikus.

Másrészt a személyi jövedelemadó csökkenésével szemben az egyéb foglalkoztatást terhelő elvonások csak a Bajnai-kormány idején csökkentek, az Orbán-kormány ezeket már növelte.

Míg a Bajnai-kormány a tételes egészségügyi hozzájárulást 2010-ben eltörölte és 2%-al csökkentette a társadalombiztosítási járulék mértékét, és fél százalékkal a munkavállalói járulék mértékét, a 3%-os munkaadói járulékot beépítette a csökkentő társadalombiztosítási járulékba, az Orbán-kormány 2011-től 0,5%-al növelte a nyugdíjjárulékot, 2012-től pedig 1%-al pedig az egészségbiztosítási járulékot.

2013-tól viszont néhány alacsony foglalkoztatottságú szegmensben a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében a kormány csökkentette a fizetendő járulékok mértékét. (1997/LXXX. törvény)

A változások eredményeképpen az adóék csökkent a családostok és a magas jövedelmű szegmensben, de emelkedett az átlagbérnél kevesebbet keresők esetében.

Adóalap szélesítés, adófajta csökkentés

Az adóalap szélesítés érdekében az adótörvényeket normatívvá kell tenni, csökkenteni kell az adókedvezményeket. A személyi jövedelemadó törvényben az adómentes természetbeni juttatások eltörlése 2011-ben és 2012-ben az adójóváírás eltörlése példa a normativitás erősítésére.

A társasági adó és a személyi jövedelemadó kulcsának csökkentése miatt kieső bevételeket azonban az állam új adók kivetésével pótolta, így az adók száma a vonatkozó időszakban tovább nőtt.

A magyar adórendszer meglehetősen sok adófajtát ismer. Pontos számot nehéz mondani, mivel több adónemet ugyanaz a törvény ír elő, illetve egy adónemen belül is különböző, egymástól eltérő adózási módok lehetnek. A különböző adófajták számára azonban jó közelítés a NAV által meghatározott adószámlák száma. Ezekre kell az egyes adónemeket befizetni.

Nos, a NAV 2014. január 1-én 73 adójellegű számlát és 34 vám- és vámjellegű számlát kezelt. Ebbe nem tartozik bele a hat helyi adó, melyet az önkormányzatoknak kell fizetni, és a három vagyonszerzési illetéknek is egy számlája van a NAV-nál (NAV, 2014).

Míg a Bajnai-kormány egy új adót szándékozott bevezetni, az ingatlanadót (ezt az Alkotmánybíróság érvénytelenítette) valamint bevezette a cégautó adót, részben a személyi jövedelemadóból kivéve a cégautó ott szabályozott adózását; addig az Orbán-kormány számos új adót vezetett be 2010-től 2014-ig. Új adónemekben különösen a 2013-as év volt kiemelkedő. Az új adók kivétel nélkül a központi költségvetés bevételeit képezik.

A központi költségvetést illető adók fajtáit és 2013-as tény bevételeit, valamint az adók bevezetésének évét az alábbi táblázat mutatja. A központi költségvetést illető adók esetében az adókat öt csoportba soroltam. A csoportok főbb jellemzőit a következő táblázat tartalmazza:

A központi költségvetés adójellegű bevételei, a bevezetés éve és a 2013-as bevétel

Kategória	Adó neve	Bevezetés éve	2013-as bevétel (millió Ft)
Fogyasztáshoz kapcsolt normatív adók	Általános forgalmi adó	1988	2,953,200
	Jövedéki és regisztrációs/fogyasztási adó	1993	961,100
Lakossági adók	Személyi jövedelemadó	1988	1,501,600
	Adóbefizetések	-	180
	Illetékbecfizetések	1850	111,000
	Gépjárműadó	1991	44,100
Vállalkozáshoz kapcsolódó normatív adók	Társasági adó	1988	320,800
	Egyszerűsített vállalkozói adó	2003	108,100
	Kisadózók tételes adója	2013	74,300
	Kisvállalati adó	2013	130,200
Hagyományos különadók	Cégautó adó	2009	39,000
	Energia adó	2004	17,500
	Környezetterhelési díj	2004	8,500
	Bányajáradék	középkor	95,000
	Játékadó-bevétel	1988	47,000
	Egyéb befizetések	-	33,500
Unortodox különadók	Egyéb központosított bevételek	-	250,981
	Hitelintézeti járadék	2007	37,400
	Pénzügyi szervezetek különadója	2010	144,000
	Pénzügyi tranzakciós illeték	2013	301,100
	Energiaellátók jövedelemadója	2009	80,000
	Egyes ágazatokat terhelő különadó	2010	5,000
	Közműadó	2013	60,000
	Távközlési adó	2013	44,000
	Biztosítási adó	2013	27,500
	Népegészségügyi termékadó	2012	-
	Háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díj	2011	-
Végkielégítések különadója	2010	900	

Forrás: KSH, 2014a, adótörvények

Az első három kategóriába a normatív adók tartoznak. Ezeket a gazdaság minden ágazatában fizetni kell, és ezek jelentik a központi költségvetés bevételeinek túlnyomó részét. Az adónemek túlnyomó része régóta része a magyar adórendszernek. Itt két olyan adónem van, ami 2013-ban lépett hatályba – ezek a KATA és a KIVA. A KATA a 6 millió forint alatti éves árbevételű egyéni vállalkozások és betéti társaságok számára létrehozott adónem; míg a KIVA a 25 fő alatti létszámú 500 millió forintos éves árbevétel alatti vállalkozások számára egy alternatív adó a társasági adó helyett. (2012/CXLVII. törvény)

A hagyományos különadók sorába soroltam a régi és a történelmi előzményekkel rendelkező szektorális adókat. Az unortodox különadók közös jellemzője, hogy a kibontakozó válság hatására hozta őket a kormányzat a kieső bevételei pótlására, és valamilyen szinten mindegyik megsérti az adóztatás hagyományos elveit. A magyar adórendszerben 2006-tól jelentek meg a válságadók. Ekkor vetettek ki a hazai pénzügyi intézetekre hitelintézeti járulék néven új terhet, majd a szolidaritási adó címen 4%-os többletadót róttak a magas keresetűek jövedelmére és a vállalkozások nyereségére. Történetileg tárgyalom őket röviden.

A *hitelintézeti járadékot* a bankok fizetik az általuk folyósított állami támogatású hitelek után. Gyakorlatilag itt az állam közjogi eszközökkel visszafizetteti az általa

adott állami támogatások egy részét, míg a bankoknak nincs lehetőségük az adómérték csökkentésére, hiszen a támogatott hitelek már korábban és hosszú távra helyezték ki az eredeti támogatási összegben bízva.

Az *energiaellátók különadója* az energiaszolgáltatók nyereségét adóztatta. 2009-ben a bevezetésének indoka az volt, hogy ebből finanszírozzák a szociálisan rászorultak rezsitámogatását. A rászorultsági alapú gáztámogatás 2011-től nagycsaládok támogatásává alakult. Az eredetileg 8%-os adókulcsot 2013-ban jelentősen, 40%-ra emelték.

A *pénzügyi szervezetek különadóját* 2010 év közepén vetették ki, 2006 után ismét megtörve azt a hagyományt, hogy az adótörvényt az adózó kárára év közben nem módosít vagy hoz létre az állam. Ezen kívül az adót visszamenőlegesen már 2010 évre is fizetni kellett, továbbá az adó alapja mindmáig a bankok 2009-es kockázatokkal korrigált mérlegfőösszege – mialatt a bankok aktivitása folyamatosan csökken, az adót továbbra is az utolsó „békeév” aktivitása után fizetik.

Az *egyres ágazatok terhelő különadó* esetében a kormányzat azon szektorokat adóztatta meg, melyek eredménye a válság alatt kevésbé csökkent – az adót az energiaszektor, a távközlési szektor és a kiskereskedelem fizette. Az egyes ágazatok különadója sérti a normativitás elvét, ezen kívül 2010-ben ezeket is visszamenőlegesen fizetették ki. A kiskereskedelmi adó méret szerint is diszkriminált – erősebben adóztatta a nagyobb vállalkozásokat. A telekommunikációt terhelő adót az Európai Bizottság perre vitte, mivel jogértelmezése szerint a távközlési szektort nem lehetne külön adóval sújtani, de a pert a Bizottság elvesztette.

A *végkielégítések különadója* a kettő millió forint feletti állami szektorból származó végkielégítéseket adóztatja, ennek a visszamenőleges hatályát azonban az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek mondta ki.

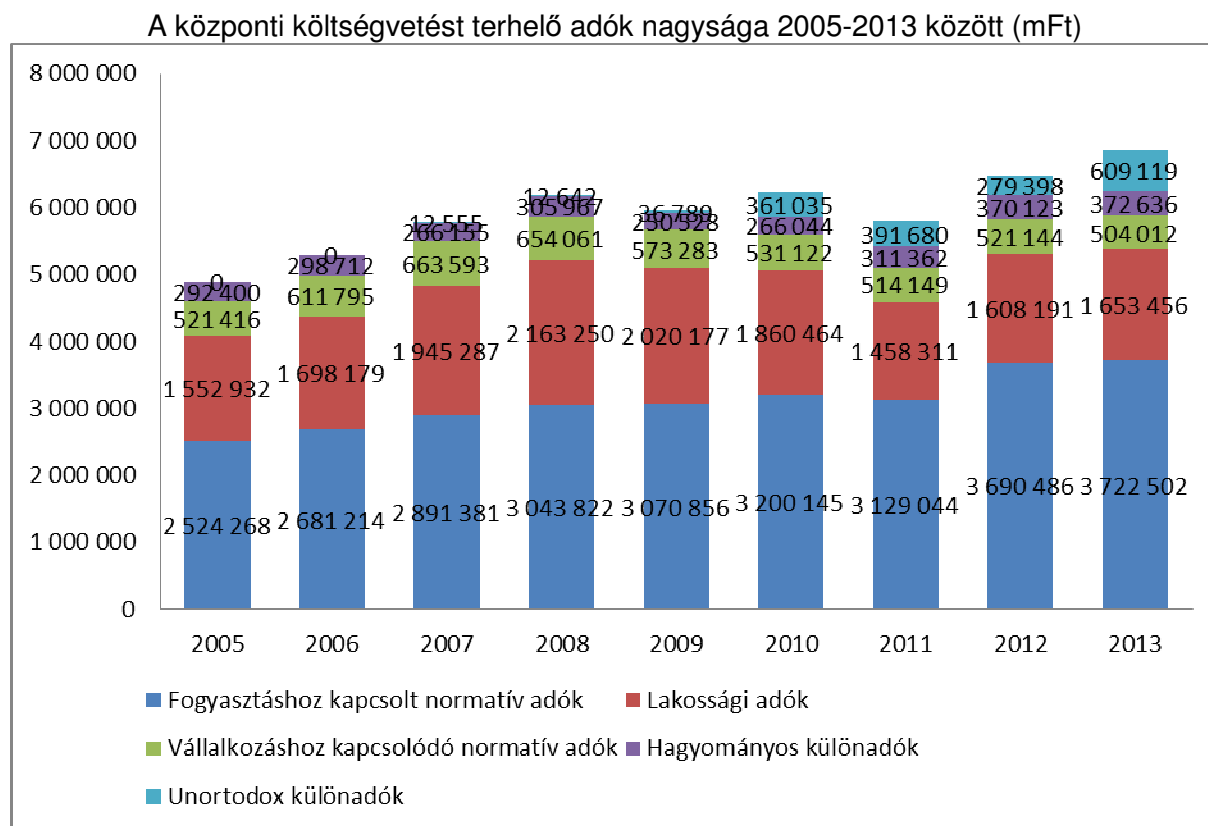
A *népegészségügyi termékadó* az egészségre ártalmas termékeket adóztatja a jövedéki adóhoz hasonlóan. Az unortodoxia itt a legkisebb, vitatható esetleg a termékör önkényes meghatározása lehet. Az innen származó bevétel a jövedéki adó soron van feltüntetve.

A *háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díj* – a háztartási munkát végzők legális munkavégzésére próbált megoldást találni egy jelképes összegű díjjal. A belőle származó költségvetési bevétel elhanyagolható.

A *közműadó, a biztosítási adó és a távközlési adó* felfogható a 2010-ben bevezetett különadók véglegesítésének. A különadók bevezetésekor ugyanis a kormány ígéretet tett rá, hogy a gazdasági válság elmúlásával ezeket kivezeti. Mivel a várt, jelentős gazdasági növekedés nem következett be, sőt 2012-ben újabb recesszió következett be – talán nem függetlenül az új adók hatásától – ezért döntött a kormány az új adók bevezetése mellett. A közműadó a vezetékhossz alapján adóztat – csak éppen a kivetés időpontjában maguk a szolgáltatók sem tudták, hogy ez mekkora.

A *pénzügyi tranzakciós illeték* az összes készpénz-nélküli pénzügyi tranzakciót megadóztatja, valamint a készpénzfelvételt. Mivel a belőle származó bevétel jelentősen túlbecsült volt, a kormányzat 2013-ban visszamenőlegesen is kivetett egy tranzakciós különadót, valamint év közben duplájára emelte az adók mértékét. Mivel a törvény előírásával ellentétben a hitelintézetek elkezdtek érvényesíteni az általuk szedett jutalékban az illetéket, a parlament a lakosság számára havi két készpénzfelvételt maximum 150 ezer forint erejéig ingyenessé tett. Így egy egyedülálló gazdasági környezet született, ami az adóelkerülést is lehetővé tevő készpénzes fizetést ösztönzi, a tranzakciós illetékekkel is terhelt átutalásokkal szemben.

A központi költségvetést terhelő adók alakulását 2005 és 2013 között az alábbi ábra mutatja. Ebben látható az unortodox különadók súlyának fokozatos növekedése is.

Forrás: KSH, 2014a

Hitelfelvétel társasági adóelőnyének csökkentése

A társasági adó a válság kirobbanása óta nem játszik jelentős szerepet a költségvetésben. A belőle származó bevétel 2013-ban körülbelül a pénzügyi tranzakciós illetékkal azonos nagyságrendű – 300 milliárd forint közelében volt. Egyrészt a válság, másrészt az előbb részletezett különadók jelentősen csökkentették a társaságok által fizetett nyereségadó nagyságát. Az adókulcs is csökkent, ugyanis a szolidaritási 4%-os adó 2010-ben megszűnt, és 50 millió forintos adóalapig 10%-os új kulcs került bevezetésre. Az alsó kulcs határát 2011-ben 500 millió forintra növelték és új adócsökkentő kedvezményeket is bevezettek. A különadózó jövedelmek adókulcsa is csökkent 25%-ról 16%-ra (1996/LXXXI. törvény). 2013-ban viszont a kamatokra egy 6%-os egészségügyi hozzájárulást is kivetettek. Így elmondható, hogy a hitelfelvétel társasági adóelőnye az időszakban jelentősen csökkent.

A hitelfinanszírozás adóelőnye 2009 és 2013-ban

Év	Osztalék adóztatása	Hitelkamat adóztatása	Különbség
2009	$[1-0,19+0,04]*[1-(0,25+0,14)]=0,47$	$1-0,20=0,80$	33%
2013	$[1-0,10]*[1-(0,16+0,14)]=0,63$	$1-(0,16+0,06)=0,74$	11%

Forrás: saját számítás

Ingtatlanadózás

Egy általános és progresszív ingatlanadó jelentősen tudja csökkenteni az ingatlanok fedezeti értékét, és így megelőzheti az ingatlanhitelezés miatt bekövetkező árbuborékok kialakulását. A Bajnai-kormány tervezte is egy ilyen típusú adó bevezetését, azonban ez az alkotmánybírószágon megbukott. Jelenleg a magyar helyi adók között van három vagyoni típusú adó (építményadó, telekadó, kommunális adó), de ezekből származó adóbevételek az önkormányzatok számára is elhanyagolhatóak.

Beruházásösztönző adózás

A fentiekben részletezett személyi jövedelemadó és a társasági adókulcsok, valamint a munkaerő költségét növelő adók csökkentése beruházásösztönző lett volna, de a kedvező irányú változásokat 2011-től az alacsony jövedelmi szegmensben a minimálbér növelése és az adójóváírás kivezetése miatti bérkompenzációs kényszer megszüntette, sőt ebben a szegmensben a minimálbér közelében foglalkoztatottak költsége 2011-ben és 2012-ben is növekedett (KSH, 2014b).

További beruházás-gyengítő hatása volt a szektoriális különadóknak. Ezek nem csak az érintett szektorokban fogták vissza a beruházásokat, hanem a hitelintézetek hitelezési aktivitása is csökkent – a rájuk kivetett adók növekedésétől valószínűleg nem függetlenül.

Környezet- és egészségkárosító tevékenységek adóztatása

A vonatkozó időszakban a jövedéki adóköteles termékek adója általában az inflációt meghaladó mértékben nőtt. A jövedéki adó az alkohol, a dohány és az ásványolaj ipari termékek forgalmazását adóztatja az Európai Unió általános szabályoknak megfelelően. 2010-ig Magyarország derogációt kért a dohánytermékek esetében a minimális adómértékek bevezetésére, azóta az adómértékek is harmonizálnak az Unió előírásokkal. Ez alól csak a pálinka- (2011) és a sörfőzés (2013) a kivétel, mely egy személyenkénti korlátozott határig adómentessé vált. Bevezetésre került a fentebb már részletezett népegészségügyi termékadó 2012-ben (2011/CIII. törvény).

Adócsalás elleni küzdelem

Jelenleg a legnagyobb probléma a közvetett adók elkerülésével van, ugyanis a magyar költségvetésben belül a közvetett adók (általános forgalmi adó, jövedéki adó) súlya a legjelentősebb (Pedersen et al., 2013). A közvetett adók súlya az elmúlt 4 évben tovább nőtt, párhuzamosan a jövedelemadó-kulcsok csökkentésével.

A közvetett adókban belül a legjelentősebb az ÁFA. Az általános adókulcsa 2008 végén 20% volt, 2009. július 1-én a kulcsa 25%-ra nőtt, ami 2012-től 27%-ra emelkedett, ami a legnagyobb az Európai Unióban. Ezzel párhuzamosan a kedvezményes adókulcs is emelkedett. 2009-ig ennek mérték 5% volt, ezután viszont a termékek zömét egy új 18%-os kulcs alá sorolták, az 5%-os ÁFA kör jelentősen szűkült. Kormányzati szándék Magyarországon a fordított ÁFA adózás terjesztése az adócsalások visszaszorítása érdekében. A magas adókulcsok miatt ugyanis hazánk az ÁFA csalások kedvelt terepe. Fordított adózás esetében a vevő adómentesen levonási joggal értékesít (mintha exportálna), míg az adót az eladó fizeti be. A fordított adózást először a telkek és az újonnan készült építmények esetében vezették be 2008-ban, majd 2011-ben kiterjesztették egyes hulladékok forgalmazására, 2012-ben egyes mezőgazdasági tömegárúkra. A fordított ÁFA esetében az Európai Unió jóváhagyása szükséges, ezt nem minden esetben kapjuk meg. (2007/CXXVII. törvény)

Következtetések

A politikai viták ellenére az adópolitikában van folyamatosság és ez a folyamatosság megegyezik a Bizottság ajánlásaival is. A folyamatosság jeleként értékelhető, hogy

1. Mind a Bajnai-, mind az Orbán-kormány növelte a közvetett adók súlyát a magyar adórendszerben.
2. Mindkettő csökkentette a személyi jövedelemadó progresszivitását (az Orbán-kormány meg is szüntette), és mindkettő csökkentette a foglalkoztatást terhelő egyéb adókat.
3. Mindkét kormány csökkentette a társasági adóterhelést és közelítette a tőke és a hitel hozamának adóját. Mindkét kormány bevezetett beruházásösztönző kedvezményeket.
4. A jövedéki/fogyasztási adókat minden kormány jobban emelte, mint az infláció, így adópolitikai eszközökkel csökkentette a környezetre- és ágazatra káros anyagok felhasználását.
5. A fordított ÁFA fokozatos kiterjesztése az adócsalások visszaszorítása érdekében szintén közös vonás.

Mindazonáltal vannak különbségek is, ezek elsősorban az Orbán-kormány tevékenységét állítják szembe a Bajnai-kormányéval és a bizottság ajánlásaival.

1. Egyrészt szemben a bizottság 2. és 5. számú ajánlásával (új adók bevezetésének elkerülése, beruházás ösztönzés), az unortodox különadók súlya és száma a költségvetésben folyamatosan nő. A kezdeti ígéretekkel szemben, hogy ezek csak átmenetiek lesznek, most már biztos, hogy tartós elemei maradnak a magyar adórendszernek. A különadók hatása három területen figyelhető meg markánsan. Egyrészt a többi kelet-európai országgal ellentétben a beruházások volumene már 2006-ban elkezdett csökkenni, de a 2009-es jelentős visszaesést követően nem emelkedett, hanem 2012-ig még

tovább csökkent. Jelenleg reálértéken körülbelül a 2001-es szinten van. (Forrás: KSH, 2014) Másrészt míg a hazánkba befektetett működő tőke állománya 2010 I. negyedév növekedett, addig az azóta eltelt időben inkább stagnált, egy 90 milliárd euró közötti állományon. Harmadrészt folyamatosan csökken a vállalati hitelállomány és nem csak átmenetileg esett vissza, mint a többi közép-kelet európai országban (Szemán, 2013).

2. Nem csak a különadók nagysága a probléma, hanem a bevezetés módja is. Ahogy a rövid ismertetésükben megírtam, több adót visszamenőleges jelleggel vezettek be és év közben (pénzügyi különadók, ágazati különadók, tranzakciós illeték 2013-as emelése). Az év közbeni adók a vállalati tervezést nehezítik meg, és ezáltal megnövelik a gazdálkodás kockázatát.
3. A különadók az energiaellátók különadóját és a végkielégítések adóját kivéve nem a nyereséget, jövedelmet adóztatják, hanem a forgalmát (pénzügyi tranzakciós illeték, távközlési adó, biztosítási adó, népegészségügyi termékadó) vagy a vállalkozás vagyonát (hitelintézeti járadék, pénzügyi szervezetek különadója, közműadó). A tranzakciós illeték esetében törvény tiltja az adó áthárítását a fogyasztóra. Mindezek azt eredményezik, hogy a fiskális adók magát a befektetői tőkét vonják el fiskális eszközökkel, és burkolt államosításnak tekinthetők.

Mivel a 2009-2013-as időszakban Magyarország lényegesen alacsonyabb növekedési pályán mozgott, mint a többi közép-kelet-európai ország, valószínűleg a szektorális adók túlsúlya is okolható a mélyebb recesszióért. Ez a hatás kimutatható mind a hitelezés, mind az energetikai beruházások csökkenésében. A fogyasztási adók súlya Magyarországon nagyobb és jobban növekedett, mint a többi országban, ami szerepet játszott a belső fogyasztás erőteljesebb stagnálásában és csökkenésében, ami tovább mérsékelte az elsősorban belső fogyasztásra termelő kis- és közepes vállalatok hitelkeresletét és a gazdaság-élénkítő képességüket. Az egykulcsos adó bevezetése paradox módon az alsóbb 6 jövedelmi tizedben még fokozta is a munkaerőköltséget (az adójóváírás kivezetése és a minimálbér-emelés miatt), így valós gazdaságélénkítő hatása nem mutatkozott. A magasabb jövedelműek a szerzett jövedelmüket elsősorban (deviza)adósságaik törlesztésére és megtakarításra használták fel.

Irodalomjegyzék

- GARNIER, G., GBURZYNSKA, A., GYÖRGY E., MATHÉ M., PRAMMER, D., RUÀ, S., & SKONIECZNA, A. (2013). *Recent Reforms of Tax Systems in the EU: Good and Bad News*. Taxation Papers No. 39. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- HADAS I., & LÁNG J. (2009). *Tax Law changes in Hungary from 2010*. Budapest: ABT Hungária Tanácsadó Kft.
- KSH (2014a). A központi költségvetés bevételei, 2005-.
http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qse006e.html [2014.03.14.]
- KSH (2014b). A nemzetgazdasági beruházások értéke, volumenindexei, 2000-.
http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qb001.html [2014.03.14.]
- MNB (2010). *Analysis of the convergence process from the point of view of the financial crisis*. Budapest: Magyar Nemzeti Bank.
- NAV (2014). *Adóztatási számlaszámok, 2014*.
http://nav.gov.hu/data/cms283196/SZAMLA_Internet_valtozasokkal_2013.09.19.pdf#page=4&zoom=auto,0,35 [2014.03.14.]
- PEDERSEN, H. S., MOERUP, C., ANDERSEN, C., FINDSEN, L., ROSENBERG, J., & LANG, T. C. (2013). *A review and evaluation of methodologies to calculate tax compliance costs*. Taxation Papers No. 40. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- SZEMÁN J. (2013). A pénzügyi válság hatása a magyar vállalatok tőkeszerkezetére. In Karlovitz János Tibor (szerk.), *Ekonomické štúdie – teória a prax* (pp. 136-146). Komárno: International Research Institute.

Vonatkozó jogszabályok

- 1995/CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (SZJA)
- 1996/LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról (TAO)
- 1997/LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról valamint e szolgáltatások fedezetéről
- 1998/LXVI. törvény az egészségügyi hozzájárulásról
- 2006/LIX. törvény az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról (pénzügyi különadó és hitelintézeti járadék)
- 2010/XCIV. törvény az egyes ágazatokat terhelő különadóról
- 2011/CIII. törvény a népegészségügyi termékadóról (CSIPSZADÓ)
- 2012/CII. törvény a biztosítási adóról
- 2012/CLXVIII. törvény a közművezetékek adójáról
- 2012/CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról (KATA/KIVA)
- 2012/CXVI. törvény a pénzügyi tranzakciós adóról
- 2012/LVI. törvény a távközlési adóról
- 2007/CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról